

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФІЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

No

53.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 11-го Іюля. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 11-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТИЯ.

Санктпетербургъ, 5-го Іюля.

Высочайший Рескриптъ

на имя Генерал-Адъютанта Графа Адлерберга.

Графъ Владимиръ Феодоровичъ! Сего дня исполнилось ровно тридцать лѣть благополучному Мое му супружеству. Я избралъ сей радостный для Мени день, чтобы возвещицъ васъ въ Графское Россійской Имперіи достоинство съ происходящимъ потомствомъ, явить вамъ новое доказательство того постоянного благоволенія и той искренней къ вамъ признательности, на которыхъ пріобрѣли вы столько права вашего отличной службою, ревностнымъ исполненіемъ возлагаемыхъ на васъ довѣріемъ Моимъ различныхъ обязанностей и личною ко Мнѣ преданностию, чemu въ продолженіе тридцати лѣть Я видѣлъ непрестанный доказательства.

Пребываю къ вамъ навсегда благосклоннымъ.

На подлинномъ собственномъ ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукю подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Петергофѣ,
1-го Іюля 1847 года.

Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 14-го Іюня, состояцій при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ, Генераль-Майоръ Радищевъ, назначень Военнымъ Губернаторомъ города Витебска и Витебскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ, съ оставлениемъ по прежнему по Кавалерії.

Государь Императоръ, по всеподданѣйшему докладу Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, о переименовании некоторыхъ Городничихъ въ Полиціймейстеры, съ сохраненiemъ имъ тѣхъ же правъ и преимуществъ службы, какими они нынѣ по закону пользуются, въ 19-й день Мая Высочайше повелѣть соизволилъ, чтобы въ губернскихъ городахъ и тамъ, где есть Градоначальники, Начальники Полиції именовались Полиціймейстерами; во всѣхъ же прочихъ городахъ они назывались Городничими.

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представление II Отдѣленія Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, относительно порядка представлений по дѣламъ о похищении казенного лѣса, и раздѣляя съ своей стороны по настоящему предмету заключеніе Министровъ Государственныхъ Имуществъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 5-go Lipca.

NAJWYŻSZY RESKRYPKT

Do Jeneral-Adjutanta Hrabiego Adlerberga.

Hrabio Włodzimierzu Teodorowicz! Dziś właśnie minęło trzydzieści lat szczęśliwemu Mojemu małżeństwu. Wybrałem ten radośny dla Mnie dzień, aby przez wyniesienie was do godności Hrabiego Cesarstwa Rossyjskiego z potomstwem w linii zstępnej, okazać wam nowy dowód tej ciąglej łaski i téj szczerej ku wam wdzięczności, do których nabyliscie tyle prawa przez waszą wzorową służbę, żorliwe wypełnienie poruczanych wam przez Moje zaufanie różnych obowiązków, tudzież przez osobiste ku Mnie przywiązanie, czego w przeciągu trzydziestu lat nieustanne widziałem dowody.

Zostaję ku wam na zawsze przyjaznym.

Na oryginale własną JEGO CESARSKIEJ Mości ręka podpisano:

NIKOŁAJ.

W Peterhofie,
1-go Lipca 1847 roku.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojskowym, w dniu 14 Czerwca wydany, zostający przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, Jeneral-Major Radziłczew, mianowany został Wojennym Gubernatorem miasta Witebska, tudzież Gubernatorem Cywilnym Witebskiem, z pozostaniem jak dawniej w Jeździe.

Jego CESARSKA Mość, w skutek najpoddanniejszego przedstawienia P. Ministra Spraw Wewnętrznych o prze- mianowaniu niektórych Horodniczych Policemejstrami, z zachowaniem dla nich tychże praw i prerogatyw służby, jakich obecnie podług prawa używają, 19 Maja, Najwyżej rozkazać raczył, aby w miastach gubernialnych, i tam, gdzie są Główne miasta, Naczelnicy Policyi nazywali się Policemejstrami; we wszystkich zaś innych miastach, aby się nazywali Horodniczymi.

— Rada Państwa, w Departamencie Praw i na Ogólnym Zgromadzeniu, roztrząsnawszy przedstawienie II Od- działu Własnej Jego CESARSKIEJ Mości Kancellaryi, o po- rządku przedstawień w sprawach tyczących się grabieży skarbowego lasu, i przychylając się ze swojej strony w obecnym przedmiocie do wniosku Ministrów: Dóbr Państwa i Sprawiedliwości, tudzież Głównozarządzającego II Od-

и Юстиции и Главноуправляющим II Отделением Собственной Его Величества Канцелярии, Министерству, Высочайше утвержденнымъ, положилъ: „Въ измѣненіе подлежащихъ статей Свода Законовъ постановить, что дѣла о самовольныхъ порубкахъ казенныхъ лѣсовъ, изъ Правительствующаго Сената на заключеніе Министра Государственныхъ Имуществъ не препровождаются, а состоявшіяся по симъ дѣламъ въ Сенатъ опредѣленія, когда съ государственныхъ крестьянъ за означенныя порубки присуждаются личныя взысканія, вносятся къ Министру Юстиціи.“

Въ Сѣв рной Песлѣ пишутъ: „Нынѣшняя пѣдѣя замѣтальна появленіемъ въ Петербургѣ книги чрезвычайно важной по содержанию, чрезвычайно лю бопытной для всѣхъ и каждаго. Едва минуло иѣсколько дней отъ выпуска ея, а она уже прочитана полѣвиною Петербурга, читается въ Москвѣ, и скоро будетъ читаться во всѣхъ концахъ обширнаго Царства Русскаго, читаться съ теплымъ участіемъ ума и сердца, какъ собственная повѣсть, какъ правдивый разсказъ о дѣяніяхъ общаго Отеца и Покровителя всѣхъ Русскихъ.... Болѣе двадцати лѣтъ уже прошло со временемъ кончины ИМПЕРАТОРА АЛЕКСАНДРА. Съ тѣхъ поръ, главы мужественныхъ Его сподвижниковъ убѣлились сѣдинами и покрылись новыми лаврами въ роскошныхъ долинахъ Переи, на берегахъ Дуная, въ знойныхъ пустыняхъ Булгаріи, на приступѣ Варшавскомъ, въ горахъ Грузіи и предѣлахъ Закавказскихъ. Съ тѣхъ поръ родилось и возрасло новое поколѣніе; первые младенческими лепетомъ произнесшіе тогда державное имя Брата и Преемника Благословленаго—теперь уже бордые юноши: одни дружно стали подъ знамена Его, защитниками отечества,—другіе ревностными исполнителями закона, Имъ собранного въ единую, стройную книгу, охраняющую благоустройство разноплеменныхъ народовъ Великой Имперіи. Теченіе сихъ славныхъ двадцати лѣтъ, приблизившихъ XIX столѣтіе къ его половинѣ, ознаменовано въ Россіи громкими событиями, и внесло въ лѣтопись новыя блестательныя страницы, живыя въ памяти каждого Русскаго, но еще неначертанныя на скрижалахъ Исторіи. Нынѣ лиць видимъ первый, робкій опытъ труда, существующаго въ позднѣйшее время оставить славу бытощателя искуснаго и краснорѣчиваго, которому повѣствователи современные не позанимутъ потому только, что сами они были свидѣтелями, по мѣрѣ силъ своихъ, участниками эпохи, упрочившей мудрыя предначертанія Петра, Екатерины и АЛЕКСАНДРА, упрочившей отечеству нашему первое мѣсто въ ряду могущественнѣйшихъ Государствъ Европы. Нужно ли прибавлять, что мы говоримъ о новомъ сочиненіи Г. Устрялова: *Историческое обозрѣніе царствованія Государа Императора Николая I-го*. Трудъ сей долженъ служить дополненіемъ къ извѣстному учебнику того же автора, представившаго такимъ образомъ краткую, во полную Исторію Россіи, доведенную до самаго послѣдняго времени. Смущаемый величиемъ предмета и близостию описываемыхъ событий, почтенный авторъ, по собственному сознанію не могъ изобразить ихъ вполнѣ удовлетворительно и достойно высокаго ихъ значенія; но тѣмъ не менѣе книга его—трудъ драгоценный пополняющій недостатокъ систематического и хронологического сѣдѣнія о прошествіяхъ настоящаго царствованія. За исключеніемъ подробнаго описанія Турецкой Войны 1828 и 1829 годовъ, недавно оконченаго Г. Лукьяновичемъ, да еще иѣсколькихъ отрывочныхъ брошюрокъ, мы вовсе не имѣли сочиненія, обнимавшаго собою, въ послѣдовательномъ повѣствованіи, весь періодъ царствования Государа Императора; новая книга Г. Устрялова есть единственное въ семъ смыслѣ пособіе, какъ собственно для учащихся, такъ и вообще для читателей.“

10-го текущаго Іюня, въ городѣ Казани произошелъ пожаръ въ одномъ изъ надворныхъ строеній, на Большой Московской Улицѣ, и при сильномъ сѣверо-восточномъ вѣтре распространился съ необыкновенною быстротою среди деревянныхъ, неправильно построенныхъ домовъ. Чрезъ иѣсколько времени пламя начало затихать, но возобновившійся порывистый вѣтеръ перебросилъ его на противоположную сторону, и при вѣтѣ усилилъ пожарной команды, гарнизоннаго баталіона и жителей едва успѣли остановить дѣйствіе огня, когда уже было истреблено пожаромъ 165

dzialem Wlasciwej JEGO CESARSKIEJ Mości Kanellaryi, De cyzja, Najwyżej utwierdzona postanowila: „ZmieniajÄc odpowiednie artykuły Zbioru Praw postanowić, że sprawy o samowolnychъ порубкахъ казенныхъ лѣсовъ, изъ Правительствующаго Сената на заключеніе Министра Государственныхъ Имуществъ не препровождаются, а состоявшіяся по симъ дѣламъ въ Сенатъ опредѣленія, когда съ государственныхъ крестьянъ за означенныя порубки присуждаются личныя взысканія, вносятся къ Министру Юстиціи.“

Czytamy w *Pszczole Pольsczej*: „UprawiajÄc tjdzień znakomity jest zjawieniem się w Petersburgu xiązki nadzwyczaj ważnej ze swoj treści, nadzwyczaj ciekawej dla ogólnego i dla każdego. Ledwo upłynęło dni kilka od czasu wyjścia tej xiążki, już ją przeczytała połowa Petersburga, czytają ją w Moskwie, i wkrótce czytaną będzie po wszystkich koncynaach rozległego Państwa Rosyjskiego, czytaną z żywym udziałem umysłu i serca, jako własna powieść, jako prawdziwe opowiadanie czynów spólnego Ojca i Opiekuna wszystkich Rosyan... Już lat dwadzieścia z górami upłynęło od zgonu Cesarza ALEXANDRA. Od tego czasu, głowy męskich jego towarzyszów broni osiągały i nowemi uwieczniły się laurami, w rokosznych dolinach Persji, na brzegach Dunaju, w znojnych pustyniach Bułgarii, w szтурmie Warszawskim, w górach Gruziilobszarach Zakaukazkich. Od tego czasu zrodziło się i wzrosło nowe pokolenie; ei, którzy dziecięcem szerebrotaniem wymawiali wówczas potężne imię Brata i Następcy Błogosławionego — teraz już są dziarską młodzieżą: jedni, stanęli ochorzo pod Jego chorągwiami, jako obrońcy ojczyzny, — drudzy, jako goliwi wykonawcy prawa, przez Niego, w jedną, systematyczną xięgę, ochraniającą po myśluność różnoplemiennych narodów Wielkiej Monarchii zebranej. Przeciąg tych sławnych dwudziestu lat, które zblizły wiek XIX ku jego połowie, odznaczył się w Rosji głośnymi wypadki, i przysporzył jedyj krynikom i we świecone kartę, tkwiące w pamięci każdego Rossjanina, lecz jeszcze nieskreślone na tablicach Historyi. Obecnie, widzimy zaledwo pierwszą, lekliwą próbę pracy, mającej w późniejszym czasie stanowić chwałę kronikarza biegłego i wymownego, któremu opowiadacze tegocześni nie będą zazdrościeli dla tego tylko, że sami byli świadkami, i w miarę sil swoich uczestnikami epoki, która utrwałała mądro plany Piotra, Katarzyny i ALEXANDRA, i zapewniła ojczyźnie naszej pierwsze miejsce w rzędzie najpotężniejszych Mocarstw Europy. Czyli potrzeba dodawać, że mówimy o nowym dziele P. Ustrjalowa: *Przegląd historyczny i nowania Najjaśniejszego Cesarza NIKOŁAJA I-go*. Praca ta służyć powinna za dodatek do znanego dzieła naukowego tegoż autora, wykładającego w taki sposób krótką, lecz zupełną Historię Rosji, doprowadzoną do ostatnich czasów. Trwożony wielkością przedmiotu i świeżością opisywanych wypadków, szanowny autor nie mógł (jak to sam wyznaje) wystawić ich w sposób zupełnie zaspakajający i godny wysokiego ich znaczenia; nie mniej wszelakodzieli jego jest pracą nieoszacowaną, zaradzającą brakowi systematycznego i chronologicznego obrazu wypadków obecnego panowania. Wijawszy opisanie szczegółowe Wojny Tureckiej w 1828 i 1829, niedawno ukonczone przez P. Lukjanowicza, i niektóre jeszcze urywki broszury, nie mieliśmy wegle dzieła, któreby obejmowało, w porządku narracji, cały perioł panowania Najjaśniejszego Cesarza; nowe dzieło P. Ustrjalowa jest jedynym w tym znaczeniu zasobem, tak właściwie dla uczących się jako i w ogólności dla czytelników.“

Dnia 10-go Czerwca, zdarzył się w Kazaniu pożar w pewnej budowli, na Wielkiej Ulicy Moskiewskiej, i przy gwałtownym północno-wschodnim wietrze rozszerzył się z niezwykłą szybkością wśród drewnianych, nieszkownie zbudowanych domów. Po niejakim czasie płomień zaczynał już słabnąć, gdy nowy pęd wiatru przesunął go na przeciwległą stronę, i mimo wszelkich usiłowań pożarnej komendy, batalionu załogowego i samych mieszkańców, zaledwie wtedys potrafiono wstrzymać szerzenie się ognia, gdy już pochłonął 165 domów obywatelskich, przyczem dwóch ludzi utraciło życie.

— обывательскихъ домовъ; причемъ два человека лишились жизни.

Государь Императоръ, при первомъ получении сведѣній о сего происшествіи, соизволилъ отправить въ Казань Флигель-Адъютанта Марбаха съ 25,000 руб. серебромъ, для раздачи жителямъ, пострадавшимъ отъ пожара, и ассигновать, по представлению Министра Внутреннихъ Дѣлъ, 21,000 руб. сер. въ заемообразное пособіе, безъ процентовъ, для возобновленія сгорѣвшихъ жилищъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТИЯ.

Франция.
Парижъ 3 Іюля.

Палата депутатовъ окончила третьяго дня пренія по бюджету обыкновенныхъ публичныхъ работъ; сего дня состоится на очреди чрезвычайный бюджетъ, который комиссія предлагаетъ уменьшить 85 миллионами фр.

— Комиссія прошений палаты депутатовъ занимается изысканіемъ прошений, требующихъ непосредственного представительства колоній въ палатѣ французскихъ депутатовъ. Такого же содержанія прошеніе поступило въ палату первы.

— Адресъ „центрального комитета конституціонной оппозиціи“, подписаный Одиллономъ-Барро, Дюверже де-Гораномъ, Гюставомъ де-Бомономъ, Леономъ де-Мальвілемъ и Шамбарономъ, начинается утверждениемъ, что, въ прошломъ Августѣ, правительство всѣми извѣстными средствами, а также и неисполнеными обѣщаніями избирателямъ, пріобрѣло себѣ значительное большинство, и что, съ 1834 года, еще въ первый разъ налесена оппозиція столь чувствительная обида. „Междудѣмъ“, сказано далѣе въ адресѣ, „нынѣшний рядъ засѣданій палаты, въ которыхъ упорно и систематически противились всѣмъ политическимъ, финансовымъ и административнымъ реформамъ, достаточно показываетъ, въ какомъ положеніи находится охранительная политика и чего надобно отъ нея ожидать. Эта палата и министерство уничтожили влияние Франціи даже тамъ, где предполагали, что оно утверждено на прочномъ основаніи семейными союзами. Беспорядокъ въ финансахъ, возрастающій время отъ времени и большие недостатки въ управлѣніи привели то, что дефицитъ увеличился до 500 миллионовъ фр. Въ довершениѣ всего, самыи щекотливыя исторіи выходятъ одна за другой наружу. Такого положенія дѣлъ не замѣчалось со временемъ установления представительного правлѣнія. Въ слѣдствіе того, большинство разъединилось и произошелъ министерскій кризисъ, который еще отнюдь не кончился. Оппозиція, съ своей стороны, не упала духомъ и дѣлала все, что должна была дѣлать. Она стаєть сражаться за спасительныя реформы и впередъ, какъ сражалась за нихъ въ нынѣшний рядъ засѣданій. Но какъ министерская сторона ежедневно пріобрѣтаетъ себѣ приверженцевъ раздачей мѣстъ, званій, денежнѣхъ вспомоществованій, покровительствомъ и уступками всякаго рода, то оппозиція должна быть сильно и неутомимо поддерживаема общественнымъ мнѣніемъ, чтобы имѣть возможность существовать, укрѣпляться и одерживать победы. По этому, граждане должны принимать живое участіе въ выборахъ и оставаться съ депутатами въ неразрывной связи, чтобы действовать соединенными силами, для чего совѣтуютъ учредить въ каждомъ округѣ комитетъ, который наблюдалъ бы надъ злоупотребленіями при выборахъ, и совѣтуютъ приступить къ тому теперь же, потому что новые выборы произойдутъ, вѣроятно, въ началѣ слѣдующаго года“. Адресъ заключается увѣщаніемъ къ избирателямъ быть единодушными, равностными и предпримчивыми, равно какъ ни на минуту не упускать изъ вида событий 1827 года: тогда успехъ будетъ несомнѣнъ. По поводу этого адреса, *Journal des Débats*, съ своей стороны, убѣждаетъ консервативныхъ избирателей равномѣрно быть бдительными.

— Въ 4-й части Парижа избранъ уже новый депутатъ на место скончавшагося Г. Ганнерона. Послѣ троекратной балотировкѣ, избранъ оппозиціонный членъ, Г. Мальгенъ. При семъ случаѣ не было кандидатовъ съ министерской стороны. Со временемъ послѣднихъ обѣихъ выборовъ, весьма измѣнились понятия и вещи.

— Въ *Univers* и *Union monarchique* утверждаютъ, что генералъ Кюбьеръ сдѣлалъ показанія, весьма благопріятныя для Г. Теста.

Jego Cesarska Mośc, s'ore strzymał pierwszą o tym wypadku wiadomość, raezył wysłać do Kazania Skrzynę Adjutanta Mirkacha z 25,000 rubli srebrem, dla rozdania mieszkańców, którzy najwięcej od pożaru ucierpieli, jako też przeznaczyć, w skutek przedstawienia Ministra Spraw Wewnętrznych, 21,000 rub. sr. w sposobie pożyczki bez procentów, dla odbudowania pogorzałych domów.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francja.
Paryż, 3 lipca.

Izba Deputowanych ukończyła oniedaj rozprawy nad budżetem zwyczajnym robót publicznych; dziś przyszła kolej na budżet nadzwyczajny, w którym Komisja proponuje zmniejszenie o 85 milionów franków.

— Komisja petycyjna Izby Deputowanych zajmuje się teraz roztrząsaniem petycji, w której żądana jest bezśrednia reprezentacja osad w Izbie Deputowanych Francji. Podobna petycja podana jest także do Izby Parów.

— Adress „centralnego komitetu konstytucyjnej opozycji“, podpisany przez P.P. Odillon-Barrot, Duvergier de Hauranne, Gustawa de Beaumont, Leona de Malleville i Chambeauron, zaczyna się od zapewnienia, że w Sierpniu roku zeszłego, rząd wszelkimi wiadomemi środkami, jako tez obietnicami, których nie dotrzymał, pozyskał znaczącą większość, iż od roku 1834. po raz pierwszy opozycja doświadczyła tak doświadczalnej zniewagi. „Tymczasem — dalsze są słowa adresu — obecny szereg posiedzeń Izby, na których upornie i systematycznie przeciwiono się wszelkim politycznym, finansowym i administracyjnym reformom, dostatecznie przekonywa, w jakim położeniu znajdują się polityka zachowawcza i czege od niej oczekiwane možemy. Izba ta i ministerstwo zniszczyły wpływ Francji nawet tam, gdzieśmy siedzili, iż jest utwierdzony na gruncie podstawie związków rodzinnych. Niech w skarbie, z dnia na dzień wzrastały, i wielkie błędy w zarządzie sprawiły to, iż deficit powiększył się do 500 milionów franków. Na domiar złego, jeszcze co dzień wchodzi na jaw najdrażliwsze zdarzenia. Takiego stanu rzeczy nie widzieliśmy od czasu zaprowadzenia rządu reprezentacyjnego. W skutek tego, większość się poróżniła i nastąpiło ministerialne przesilenie, które się jeszcze nie skończyło dotąd. Opozycja, ze swojej strony, nie upadła na duchu, i czyniła wszystko co jedy czynić przystało; nie przestała też walczyć o zbawienie reformy i nadal, jak za nie w obecnym ciągu posiedzeń walczyła. Ze zaś strona ministerialna codziennie pozyskuje więcej zwolenników przez rozdawanie miejsc, godności, pieniężny h. zasłów, przez wszelkiego rodzaju protekcję i powołności, przeto i opozycja powinna też mieć mocną i niezłomną polporę w opinii publicznej, aby mogła się dalej utrzymać, rozwinięc swoje siły i odnieść zwycięstwo. Z tego więc względu obywatele powinni brać szczytne udział w wyborach i zostawać z deputowanymi w nieprzerwanym związku, aby działać wspólnymi siłami; w jakowym celu radzi opozycja ustanowić w każdym okręgu komitet, któryby czuwał nad nadużyciami w czasie wyborów, i przystąpić do tej czynności niezwłocznie, gdyż nowe wybory nastąpią, bez wątpienia, na początek następnego roku.“ Adress kończy się odezwą do wyborców, aby zadowali pomiędzy sobą jedność i zgodę, aby się okazały gorliwym i przedsiębiorczym, jako też, aby ani na chwilę nie spuszczali z uwagi wypadków roku 1827: wówczas dopiero zwycięstwo będzie niewątpliwe. Z powodu tego adresu, *Journal des Débats*, ze swojej strony, wzywa wyborców zachowawczych, aby również byli czujnymi.

— W 4-tym cyrkule Paryża odbyły się wybory Deputowanego w miejsce zmarłego P. Ganneron. Po trzykrotnym głosowaniu, padł wybór na członka opozycji, P. Malagaine.

— Univers i Union monarchique twierdzą, że Jeneral Cubieres poczynił zeznania, które dla wspólnego P. Testa, są bardzo kompromitujące.

— Въ Марсель прибыло нѣсколько Арабовъ, занимающихъ важныя должности, а въ томъ числѣ Си-Гамада-Бенъ-Сакаль, каидъ Тлемзена, и Си-Брахамъ, халифъ Маскарскій и пр. Ихъ сопровождаетъ Г. Руссо, офицеръ Спаговъ, который служить имъ переводчикомъ. Арабы эти желаютъ ознакомиться съ европейской цивилизацией и представиться Королю, чтобы увѣрить Его Величество въ своей преданности.

— Въ *Constitutionnel* сообщаютъ слѣдующія извѣстія, почерпнутыя изъ испанскихъ газетъ, не ручаюсь впрочемъ за ихъ достовѣрность: „Императоръ мароккскій, желая удалить изъ своихъ владѣній опаснаго соперника, отправилъ, подъ предводительствомъ каида Эль-Амара, отрядъ въ 500 всадниковъ и 200 чел. пѣхоты, съ тѣмъ, чтобы захватить Абд-эль-Кадера, но послѣдній разбилъ каида въ нѣсколькохъ стычкахъ, 14 Июня овладѣлъ мароккскимъ лагеремъ, разграбилъ онъ и приказалъ отѣчь голову каиду.“

— Изъ Туниса пишутъ, отъ 14 Июня, что бей приказалъ чеканить новую серебряную монету и намѣренъ выпустить въ обращеніе ассигнаціи, опредѣленной дѣнги. Эти ассигнаціи будутъ первыми бумажными деньгами въ Африкѣ.

5 Іюля.

Палата первъ утвердила третьяго дня, 101 голосомъ противъ 25, проектъ постановленія о медицинской практикѣ.

— Говорятъ, что засѣданія палатъ будутъ закрыты не прежде первыхъ чиселъ Августа и Сентября.

— Алжирскій епископъ прибылъ въ Марсель, и намѣренъ отправиться въ Парижъ.

— Генераль Кавеніякъ прѣѣхалъ въ тотъ же городъ, и пробудетъ нѣкоторое время во Франціи въ отпуску, для поправленія разстрѣленного здоровья.

— Три члена палаты депутатовъ намѣрены войти съ предложеніемъ, чтобы Алжирія объявлена была навсегда не раздѣльною частію Франціи. Поводомъ къ тому выставляютъ опасеніе поселенцевъ, что владѣнія въ Африкѣ могутъ быть со временемъ оставлены.

— Въ *National* утверждаютъ, что всѣ офицеры Алжирской арміи, находящіеся въ отпуску во Франціи, получили приказаніе немедленно возвратиться къ своимъ полкамъ.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Бразиліи, графъ Валевскій, французскій уполномоченный въ Ла-Патѣ, прибылъ въ Ріо-Жанейро и имѣлъ частную аудіенцію у Императора.

— Разнесся слухъ, будто бы Англичане, оставивъ капитонъ, овладѣлъ Кикілгомъ, незначительнымъ островомъ, лежащимъ при впаденіи желтой реки въ Китаѣ. Слышно, что они этотъ пунктъ избрали средоточиемъ своихъ дѣйствій, чтобы двинуться къ Пекину.

— Изъ Испаніи получено извѣстіе, что въ это государство вторглись толпы вооруженныхъ Португальцевъ.

Англія.

Лондонъ, 30 Іюня.

Вчера былъ въ Букингамскомъ дворѣ выходъ, на которомъ представились Королевѣ Его Императорское Высочество Принцъ Петръ Ольденбургскій и его супруга.

— Сегодня проходилъ совѣтъ министровъ, въ коемъ присутствовали всѣ члены кабинета, находящіеся налицо въ столицѣ.

— Его Высочество принцъ Вальдемаръ Прускій прибылъ сюда, вчера, изъ Гамбурга.

— Въ *Times* напечатано: „Съ постиниымъ удовольствіемъ извѣщаемъ публику о прїѣздѣ принца Вальдемара Прускаго въ Англію. Тѣ, коимъ извѣстны пропечетствія войны въ Сутледжѣ, припомнятъ, что принцъ Вальдемаръ, въ сопровождении небольшой свиты, раздѣлялъ труды и опасности англійской арміи въ сраженіяхъ подъ Мудхомъ и Фирузешахомъ, и что въ послѣднемъ сраженіи лейбъ-медикъ его смертельно былъ раненъ. Ожидать должно, что Королева, при личномъ свиданіи съ принцемъ, пожалуетъ ему знаки ордена Бани большаго креста, въ ознаменование признательности англійской націи и въ награду подвиговъ на пользу оной.“

— Въ письмахъ изъ Тегерана сообщаютъ, что Персійскій Шахъ оставилъ намѣреніе лично управлять экспедицію въ Корасанъ.

— Do Marsylii przybylo kilku Arabów, piastujących wyższe urzędy pod rządami francuskimi, a między innymi: Si-Hamada-Ben-Sakal, kaid Tlemzenu, Si-Braham, kalif Maskaryi. Towarzyszy im i służy za tłumacza P. Rousseau, oficer od Spahów. Ci znakomici Arabowie pragną obeznać się z cywilizacją Europejską i chcą być przedstawieni Królowi, w celu zapewnienia go osobistości o swojej wierności.

— *Constitutionnel* udziela nastepującej wiadomości, wyjętą z gazet hiszpańskich, za której rzetelność jednakże nie ręczy: „Cesarz Marokkański, chcąc się pozbyć z krajów swoich przykro mu spółzawodnika, wysłał, pod wodzą kaida El-Amar, mały oddział, złożony z 500 jazdy i 200 piechoty, w celu ujęcia Emira; lecz ten zwyciężył kaida w kilku potyczkach, d. 14 czerwca zdobył obóz Marokański, zrabował go, a kaidowi głowę ścięte kazał.“

— Donoszą z Tunisu pod dałem 14 czerwca, że Bej kazał wybić nową srebrną monetę i zamierza puścić w obieg pieniadze papierowe, z kursem przymusowanym. Biety poinformowane byłyby pierwszymi pieniadzmi papierowymi w Afryce.

Dnia 5 lipca.

Izba Parów uchwaliła onegdaj, 101 głosami przeciw 25, projekt do prawa o praktyce lekarskiej.

— Mówią, że posiedzenia ciała prawodawczego nie ukończą się przed poczatkem Sierpnia.

— Biskup Algierski przybył do Marsylii, z kąd udaje się do Paryża.

— Jeuerał Cavaignac przybył także do tego miasta, w zamiarze zabawienia czasu jakiś we Francji, dla poratowania nadwiatlonego zdrowia.

— Trzech deputowanych zamierzyło podać wniosek, aby Algieria ogłoszoną była za część Francji, nie mogącą być od niej nigdy odłączoną. Powodem do tego jest ciągła obawa osadników, że posiadłości Afrykańskie mogą być kiedyś opuszczone.

— National utrzymuje, że wszystkim oficerom armii Algierskiej, bawiącym za urlopem we Francji, kazano natychmiast wracać do półków.

— Według ostatnich wiadomości z Brezylia, Hr. Walewski, nadzwyczajny pełnomocnik francuski przy Rzeczypospolitej La-Plata, wylądowany w Rio-Janeiro, miał prywatne posłuchanie u Cesara.

— Rozeszła się wieść, że Anglicy, opuściwszy Kanton, opanowali Kikiag, małą wyspę, położoną przy ujściu rzeki Źółtej w Chinach. Gloszą, że chcą uczynić ten punkt srodkiem swych operacji, aby się udać do Pekinu.

— Nadeszło tu doniesienie z Hiszpanii, że do tego kraju wkroczyły tiumy uzbrojone Portugalczyków.

Anglia.

Londyn, 30 czerwca.

Wezoraj były pokoje w pałacu Buckingham, na których przedstawiono Monarchini JJ. CC. WW. Xięcia Piotra Oldenburgskiego i jego małżonkę.

— Wezoraj odbywała się rada gabinetowa, na której obecni byli wszyscy Ministrowie, znajdujący się w stolicy.

— Wezoraj, zjechał tu z Hamburga Xiążę Waldemar Prusski.

— „Z prawdziwą przyjemnościami (pisze Times) donosi myself o przybyciu do Anglii Xięcia Waldemara Pruskiego. Osoby, świadome szczególnych wypadków w bitwach nad Sutledzem, przypomnają sobie, że pomieniony Xiążę, w towarzystwie niewielkiego orszaku, podzielił niebezpieczne stwa i przygody armii angielskiej na polach bitwy pod Mudzich i Firezuszach, gdzie w tej ostatniej lekarz jego śmiertelnie poniósł ranę. Spodziewamy się, że Królowa, widząc Xięcia, wynagrodzi czyny jego wielkim krzyżem orderu Łaziennego, który będzie dowodem wdzięczności ludu angielskiego, i nagrodą za poświęcenie się sprawie jego.“

— Listy z Teheranu donoszą, że Szach Perski zaniechał zamiaru stanięcia na czele wyprawy przeciw Khorasanowi.

— Въ газетѣ *Times* напечатаны извѣстія изъ восточной Индіи, простирающіяся по 19 Мая, и сообщающія, что въ странѣ Низамъ воспыхнуль мятежъ, въ слѣдствіе косого правительства поставлено было въ необходимости просить содѣйствія Англичанъ; такимъ образомъ въ первый разъ въ Гидерабадѣ увидѣли англійскихъ солдатъ, поддерживавшихъ правительство противъ воинной силы туземцевъ.

— Въ Кантонѣ Англичане опасаются безпорядковъ со стороны городского народа населенія. Угрозы призываются на перекресткахъ улицъ, и все предсказывается необходимость второй англійской экспедиціи. Утверждаютъ, что Англичане ожидаютъ только подкрепленій изъ Индіи, чтобы Китайцамъ снова дать урокъ, строже прежнаго.

— Въ *Standard* напечатаны слѣдующія извѣстія изъ Мексики: Въ Веракруѣ разнесся слухъ, что жители Нуэблы возставали противъ американского генерала Борта и выгнали изъ города, убивъ у него не сколько сотъ солдатъ. Американцы подняли свой флагъ, въ Фронтерѣ, при устьѣ рѣки Табаско. Они хотятъ тамъ учредить таможенную контору. Къ сему присовокупляютъ, что Американцами будутъ введены значительныи перемѣны въ тарифѣ въ мексиканскихъ гаваняхъ.

2 Іюля.

Его Императорское Высочество Великій Князь Константина Николаевича, отправился вчера изъ Драйтонъ-Манора, помѣстя сэра Роберта Пиля, въ городъ Бирмингемъ, для осмотра тамъ знатныхъ казенныхъ фабрикъ и заводовъ. Сэръ Робертъ Пиль, Джемсъ-Грагамъ, графъ Линкольнъ и лордъ Вилльеръ, сопутствовали Его Высочеству, и вмѣстѣ съ Августѣннимъ гостемъ возвратились въ замокъ Драйтонъ-Маноръ.

— Герцогъ Бороли прибылъ сюда вчера, вечеромъ, и немедленно будетъ принятъ Королевою въ аудиенціи, на которой представитъ Е. В. вѣрительныи свои грамоты въ званіи французскаго посланика. Гр. Сентъ-Олеръ вскорѣ отѣзжалъ изъ Англіи и совершиенно оставилъ политическое поприще. Это памѣреніе графа, всѣми уважаемаго за его личныи достоинства, возбудило всеобщее сожалѣніе. Герцогъ Бороли, известный въ Англіи по отмѣнѣ конвенціи о тарифѣ неграми, не легко приобрѣтѣ расположение лорда Нельмерстона. Назначеніе его подало поводъ къ различнымъ догадкамъ.

— Извѣстно, что Ереи не могутъ засѣдать въ парламентѣ; уже не сколько лѣтъ оппозиціонная партія требуетъ отмѣны этого постановленія, считая его недостойнымъ нашего вѣка, и надѣялась, что Лордъ Джонъ Россель сдѣлаетъ, въ нынѣшнемъ году, предложеніе въ этомъ смыслѣ. Въ семъ ожиданіи, главы двухъ богатѣйшихъ купеческихъ домовъ Сити, Баронъ Ліонелъ Ротшильдъ и Г. Саломонъ, пытавши намѣреніе явиться въ числѣ кандидатовъ для представительства, первый города Лондона, а посаѣдній одного изъ городовъ, причисленныхъ къ столицѣ. Однако же Лордъ Джонъ Россель объявилъ, что множество дѣлъ нынѣшнаго засѣданія не позволяетъ ему представить въ этомъ году білль объ отмѣнѣ закона. Въ слѣдствіе того Г. Саломонъ отказался отъ своихъ притязаній, и напечаталъ о томъ письмо въ газетахъ, но кажется, Г. Ротшильдъ еще настаиваетъ на своемъ желаніи.

— Лордъ Россель препроводилъ письмо къ избирателямъ Сити, коими онъ дважды былъ уже избранъ представителемъ, объявляя, что въ случаѣ распущенія парламента, желаетъ удостоиться чести быть снова избранымъ представителемъ.

— Вчерашнее засѣданіе парламента касалось предмета мѣстной важности; сегодня былъ разсмотриваемъ билль о пріостановлѣніи дѣйствія закона о судоходствѣ по 1-е Марта 1848 года, который прочитанъ былъ во второй разъ.

— Вице-канцлеръ Кембриджскаго университета уведомилъ собрание онаго, что Королева, б. с. м. будетъ лично присутствовать, при принятіи принцемъ Альбертомъ званія канцлера университета.

— Въ *Standard* сообщаютъ о пожарѣ, который обратилъ въ пепель заведеніе, для составленія искусственнаго льда посредствомъ спальней паровой машины, котель коей лопнула и зажегъ сіе общирное заведеніе.

— Gazeta *Times* ogłasza nowiny z Indij Wschodnich, które dochodzi do dnia 19 maja, i donoszą, że w kraju Nizam powstał bunt, w skutku którego rząd widział się zmuszonym wezwać na pomoc Anglików, i tym sposobem piêrwszy raz w Hyderabadzie ujrzano żołnierzy angielskich, dla udzielenia rządowi wsparcia przeciw sile wojskowej krajowców.

— W Kantonie lękają siê Anglicy wzburzenia ludnoœci miasta. Pogrózki przylepiane są po rogach ulic, i wszystko przepowiada potrzebę drugiej wyprawy angielskiej. Jako zapewniają, że Anglicy czekają tylko na posiłki z Indii, aby Chińczykom dać jeszcze surowszą naukę ni¿ była ostatecna.

— *Standard* zawiera następujące nowiny z Meksyku: W Veracruz rozeszła się pogłoska, że mieszkańców Puebla powstali przeciw amerykanikiemu Generałowi Worth, którego wyparli z miasta, ubiwszy mu kilkuset żołnierzy. Amerykanie wywiesili swą banderę w Frontera, przy ujściu rzeki Tabasco, i chętne tam urządzić biuro celne. Dowiadujemy się jeszcze, że znaczne modyfikacje zostaną zaprowadzone w taryfie przez Amerykanów w portach meksykańskich.

Dnia 2 lipca.

JEGO CESARSKA WYSOKOŒ WIELKI XIAZĘ KONSTANTY NIKOLAJEWICZ, wyjezdzał wezoraj z Drayton-Manor, gdzie u Sir Roberta Peel bawi, do miasta Birmingham, w celu zwiedzenia znakomitszych fabryk i zakładów rządowych. Sir Robert Peel, Sir James Graham, Hr. Lincoln i Lord Villiers towarzyszyli Dostojnemu Gościowi, który z calem towarzystwem wrócił wieczorem do pomienionego zamku.

— Xiazę Broglie przybył tu wezoraj wieczorem, i będzie miał niezwłocznie posłuchanie u Królewój, na którym złoży Monarchini uwierzytelniające go pismo w charakterze Posła francuzkiego. Hr. St. Aulaire opuszcza niebawem Anglię, a razem z życiem polityczne. Szanowny ten dyplomatyk, wiele tu jest żałowany, dla swoich osobistych zalet. Xiazę Broglie, znany w Anglii przez zniesienie konwencji o handlu niewolnikami, nie tak łatwo zjedna sobie przychylność Lorda Palmerstona; zresztą posłannictwo jego, przy samym zamknięciu Parlamentu, naprawia na różne domysły, które trudno rozwiązać.

— Wiadomo, że Starozakonni nie mogą zasiadać w parlamencie angielskim, i że już od lat kilku stronniectwo opozycyjne domaga się zmiany tej ustawy, uważaając ją za nieodpowiednou naszemu wiekowi, i spodziewano się, że Lord John Russel w obeenym roku, wniesie do Parlamentu propozycję w tym względzie. W tej nadziei, naczelnicy dwóch najbogatszych domów handlowych w City, Baron Lionel Rothschild i P. Salomon, wynurzyli chęć pomieszczenia siebie na liście kandydatów, pierwszy, dla reprezentowania miasta Londynu, drugi zaś, jednego z miast, zaliczonych do stolicy. Tymczasem Lord John Russel oświadczył, że nawet spraw troszniejszego posiedzenia nie dozwala mu wnosić w tym roku bilu o zmianie rzeczonego prawa. — W skutek tego, P. Salomon zaniechał swej kandydatury, i list swój do wyborców umieścił w dziennikach; zdaje się jednak, iż P. Rothschild jeszcze trwa w swoich żądaniach.

— Lord Russel przesłał pismo do wyborców City Londynu, przez których ju¿ dwa razy był wybrany na Reprezentanta, oświadczając w nim, że na przypadek rozwiązania Parlamentu, pragnie mieć zaszczyt być znowu ich Reprezentantem.

— Wezoraj zajmował siê parlament przedmiotami miejscowemi, dzisiaj zaś rozbierał bil o zawieszeniu praw nawigacyjnych do d. 1-go marca 1848 roku, który po raz drugi odeztyany zosta³.

— Wice-Kanclerz uniwersytetu Cambridge zawiadował swoich kolegów, że Królowa w d. 5 b. m. znajdować sie będzie na uroczystym obrzędzie objęcia kanclerstwa przez jej małżonka.

— *Standard* wspomina, jako rzecz dość ciekawą, pożar, który zamienił w popiół zakład przeznaczony do robienia sztucznego lodu, za pomocą silnej maszyny parowej, której kocioł pękł i zapalił tą obszerną budowę.

Мадрид, 26 Іюня.

Міністри обявіли, що они не намірено розпускає кортеси і що въ Октябрѣ соберуть ихъ снова.

— Судебное изслѣдованіе, предпринятое по поводу покушенія на жизнь Королевы, обнаружило распостранившееся по всей Испанії тайное политическое общество, къ которому будто бы принадлежитъ также и инфантъ Донъ Францискъ-де-Пауло.

— Король, проживающій постоянно въ уединеніи въ Пардо, нуждается въ деньгахъ, въ слѣдствіе чего онъ просилъ банкъ, дать ему взаймы 10,000 піастрівъ, но Королева приказала ему отказать.

— Въ англійской газетѣ *Times* напечатана сіова длинная статья о раздорахъ, господствующихъ при испанскомъ дворѣ. Растворженіе брака, — пишутъ въ *Times*, — можетъ быть не пріятно для Франції, но необходимо для счастія Королевы, для обезпеченія престола въ исходящей линії, и, слѣдовательно, для сохраненія независимости страны и мира Европы. Но все таки это былъ бы роковой ударъ для Франціи, и потому мы должны ожидать смертельной хотя и тайной борьбы партій, которая решитъ этотъ вопросъ.

— Г-нъ Монъ заключилъ съ банкомъ условіе, на основаніи которого, банкъ, до окончанія года, долженъ былъ собрать подати, а вмѣсто того ежемѣсячно уплачивать правительству извѣстную сумму; во времени министръ г-нъ Саламанка отказался отъ контракта и казна сама будетъ взимать подати посредствомъ вновь опредѣленныхъ главныхъ сборщиковъ.

— Изъ Рима сообщаютъ, что присланный Донъ Карлосомъ графъ Моліва, прибывшій изъ Генуи, принять былъ Папою. Хоча аудіенція была тайная, однако же можемъ увѣритъ, что посланику предписано было представить Его Святѣйшеству состояніе дѣлъ при мадридскомъ дворѣ, и состояніе партій, раздѣляющихъ Испанію на враждующія части. Цѣль сей мѣры состояла въ томъ, чтобы воспрепятствовать отправленію въ Мадридъ монархію Брунелли, ибо приверженцы Донъ Карлоса приобрѣтали много выгодъ отъ того, что династія Донны Изабеллы не была донъинъ признана апостолическою столицею. Утверждаютъ, будто бы Его Святѣйшество отвѣчалъ, что онъ сочувствуетъ несчастіямъ, угнетающимъ нынѣ Испанію, и такое состояніе внушиаетъ ему именно то желаніе, чтобы эта страна не была долѣе раздѣлена раздорами, и чтобы въ возможной скорости возстановленъ былъ прежній религіозный союзъ, безъ коего ни одно общество не можетъ существовать долго.

— Смерть карлистскихъ предводителей Тристаній Рось-Эролесь, коихъ генералъ Павія, захвативъ, приказалъ разстрѣлъ, не только не уменьшила бодрости въ карликахъ, какъ надѣялись, но произвела совершенно противное послѣдствіе, возбуждая въ нихъ энергію. Офицеры отряда генерала Павія сознаются, что дѣлъ эта совершенно не достигнута. Карлистамъ недостаетъ вынѣ денежныхъ средствъ; но если покрѣпліе сего рода, хотя и незначительное, они получать, то войска Королевы не въ силахъ будутъ противостоять имъ, такъ какъ число ихъ приверженцевъ, при общемъ господствующемъ нынѣ неудовольствії, возрастетъ весьма скоро до значительного количества.

— Въ *Phare de Bayonne* сообщаютъ слѣдующее письмо съ Каталонской границы, отъ 16 Іюня: „Хотя теперь менѣе говорятъ о общемъ возстаніи, однако же достовѣрно извѣстно, что сыновья Дона Карлоса назначили предводителей для управлениія военными дѣйствіями на всѣхъ пунктахъ, где можетъ вспыхнуть инсуррекція. Вотъ имена предводителей, назначенныхъ претендентомъ: 1) Эліо, начальникъ баскскихъ провинцій; начальникъ штаба его, Альсаа; 2) Арою, генералъ-капитанъ Старой Кастилии; начальникъ штаба, Сайнсъ; 3) Ройо, главный начальникъ Ла-Манчи, Эстремадуры и Толедо, бывшій мінісъ; 4) Гомесъ, главный начальникъ Андалузскихъ провинцій; начальникъ штаба его, Аревало; 5) Рамонъ Кабрера, главный начальникъ Арагоніи, Валенсіи и Мурсіи.—Главнокомандующимъ будетъ Фернандо Бурбонъ, а начальникомъ его штаба Саріатеги; онъ будетъ дѣйствовать въ Каталоніи.“

Madryt, 26 czerwca.

Ministrowie oswiadczyli, ze nie maj膮 zamiaru rozwija膮 Kortezow, owszem, ze je w miesi膮cu Października powt膮rnie zwolaj膮.

— Sledztwo s膮dowe z powodu zamachu na życie Króla, wujek, wykryto rozszerzone po ca艂ej Hiszpanii tajne polityczne towarzystwo, do którego mia艂 należe膮 tambi猫n Infant Don Franciszek de Paula.

— Królowi, 旳yj膮cym ci膮gle w odosobnieniu w zamku Pardo, zabraklo pieni膮dy. Uda艂 si臋 wice do banku o zaaliczenie 10,000 piastrów, ale Królowa kazala mu od mówic.

— Gazeta angielska *Times* zawiera znnow d鏃gi artyku艂 o niesnaskach panujacych w królewskim stadle hiszpańskim. Rozwód — mówi *Times* — moze by膮 rzeczą niemilą dla Francji, ale jest niezhd膮dnym dla szczęscia Króla, dla zapewnienia tronu w linii prostej, a przez to dla zachowania niepodległosci kraju i pokoju Europy. Wszakże bytby to cios fatalny dla Francji, i powinnijszy sie spodziewa膮 smiertelnej, acz tajemnej walki stronnic, ktora ten w鑑e rozstrzygnie.

— P. Mon zawarł by艂 ugode z bankiem, moc ktoroj zaklad ten miał sam do konca roku podatki pobiera膮, a natomiast rza碌wi miesi膮cznie pewn膮 summ膮 wypla膮ca膮; te razniejszy za膮 Minister skarbu, P. Salamanca, wypowie dzia艂 bankowi kontrakt, i sam podatki pobiera膮 b鑓dzie przez swiezo-ustanowionych poborców jeneralnych.

— Piszą z Rzymu: Przyslany od Don Karlosa Hrabia Molina, przybyl tu z Genui, i przyjęty by艂 przez Pa pieza. Lubo posluchanie by艂 tajemne, moze my jednak zapewni膮, ze Posel mi艂 polecenie przełożyć Ojcu sw. cały stan rzeczy we względzie tego, co si臋 dzieje w tej chwili na dworze Madryckim, i cały stan partyi dzielących Hiszpanię na nieprzyjacielskie fakye. Celem tego kroku miało by艂 zapobieganie wystaniu Monsignora Brunelli do Madrytu; stronicy bowiem Don Karlosa mieli w tem wielką podporę, ze dynastia Donny Izabelli nie by艂a dotąd uznana przr Stolicę Apostolską. Zapewniaj膮, ze Ojciec sw. odpowiedzia膮, iż jakkolwiek boleje nad klęskami trapiącemi Hiszpanię, taki stan rzeczy jest mi wlaśnie najsielniejszym powodem dżadania, iaby kraj ten nie pozostawa膮 nadal odosobnionym od Kościoła, i aby jak najrychlej by艂 przywrócony dawny związek religijny, bez którego żadna społeczność d鏃go obejści si臋 nie moze.

— Smierć wodzów karlistowskich Tristany i Ros Eroles, których Jenerał Pavia pojmawszy rozstrzelał kazal, nie tylko nie sprawiła skutku zatrwożenia karlistów, jakiego się spodziewano, ale owszem sprawiła przeciwny, podsycając ich energię i zapał. Sami oficerowie oddziału Jenerała Pavia wyznaj膮, ze cel ten by艂 zupełnie chybiony. Karlistom nie staje dotąd tylko pieni膮nych środków; lecz jezeli posilki tego rodzaju, acz nie wielkie, nadzieja, wojska Królewskie nie zdolaj膮 si臋 im oprze膮, albowiem liczba ich stronników, w powszechnem nieukontentowaniu, jakie dzis panuje, wzros膮 moze w mglniu oka do zatrważaj膮cej potegi.

— W *Phare de Bayonne* umieszczono nastepuj膮cy list od granic Katalonii pod d. 16 czerwca: „Chociaż teraz mniej jest wieci o ogólnym powstaniu, jednakże za pewną rzecz wiadomo, ze synowie Don Karlosa mianowali już dowodzco膮 dla kierowania wojennemi dzia艂aniami na wszystkich punktach, gdzie moze wybuchn膮c powstanie. Oto sa ich imiona: 1) Elío, naczelnikiem Baskijskich prowincji; naczelnikiem sztabu jego Alsa; 2) Arroyo, generalnym kapitanem Starzej Kastylii; naczelnikiem sztabu jego, Sains; 3) Royo, byly rzeznik, głównym naczelnikiem La Mansy, Estramadury i Toledo; 4) Gomz, głównym naczelnikiem prowincji Andaluzyi; naczelnikiem sztabu jego, Arevalo; 5) Ramon Cabrera, głównym naczelnikiem Aragonii, Walencji i Murcji. Główno-dowodz膮cym b鑓dzie Fernando-Bourbon, a naczelnikiem jego sztabu, Sariategi; ten ma dzia膮c w Katalonii.“

29 Іюня.

Уже третій день какъ Королева ни гдѣ не является въ сопровождениі своего свекра и его дочери. Теперь она одна єздитъ верхомъ и въ экипажѣ, а въ театрѣ и на бой быковъ—въ сопровождениі шталмейстера и лакеевъ. Вчера вѣльно Инфанту, Донъ Франциску, что бы онъ со всѣмъ своимъ семействомъ оставилъ Королевскій дворецъ, въ коемъ находился со времіемъ возвращенія Королевы изъ Аранжуэза, и чтобы снова поселился въ небольшомъ дворцѣ Буэнъ-Ретиро, до рѣшенія вопроса: долженъ ли онъ оставить Испанію, или только столицу. Сие повелѣніе послѣдовало по распоряженію Королевы, въ слѣдствіе предложенія министровъ, какъ бы въ видѣ наказанія ИнфANTA, какъ сказано въ офиціальной газетѣ. Въ комнатахъ сего ИнфANTA, смежныхъ съ апартаментами Королевы, проходили засѣданія тайного общества, имѣвшаго цѣль склонить Королеву назначить демократическое министерство. Подробности сего событія еще неизвѣстны, достовѣрно только то, что Королева сама обнаружила все министрамъ, которые распорядились на счетъ склонившаго удаленія ИнфANTA отъ Королевы. Королева вынѣк разлучена со всѣми членами своей фамиліи; но такъ какъ Король постоянно отказывается жить вмѣстѣ съ свою супругою, а уединенное положеніе ея даетъ поводъ къ оскорбительнымъ толкамъ; то вѣрою Королева Христина, пользуясь симъ предлогомъ, не замедлитъ прибыть къ своей дочери, для примиренія ея съ Королемъ.

— Въ минувшую ночь, на канунѣ праздника св. Петра и Павла, Мадридское народонаселеніе предавалось въ Прадо всѣмъ увеселеніямъ. Въ часъ полуночи прибыла туда и Королева, безъ всякаго сопровождениія, въ открытомъ экипажѣ, и обратно прибыла во дворецъ въ 3 часа.

— Въ Каталоніи, при Понтъ-де-Арментерѣ, 22-го числа произошла жаркая стычка между 250 карлистами и правительстvenными войсками. У первыхъ, по офиціальнымъ извѣстіямъ, было убитыхъ 21 чел., но всего только одинъ изъ нихъ попался въ пленъ; войска правительства лишились 7 чел. убитыми и 14 ранеными.

— Изъ Валладолида получено здѣсь, по телеграфу, донесеніе, что генералъ Конча двинулся 24-го числа, къ Оporto и находился въ разстояніи одной мили отъ сего города. Пасуренты отступили къ городу, не дѣлая никакого сопротивленія. Испанскимъ войскамъ ѿѣстные припасы доставляютъ по рѣкѣ Duero. Португальскій генералъ Виллесъ 21 числа овладѣлъ Эворо и нашелъ тамъ часть артиллеріи, вывезенной инсургентами изъ Сетували. 22 числа, испанскія войска овладѣли незначительною пограничною португальскою крѣпостію, Morelo, а 24-го числа, вечеромъ, эстрѣмадурскій генералъ-капитанъ оставилъ Бадахозъ 2 баталіонами, 1 полкомъ коннicy и 8 пушками, и на другой день вступилъ въ Эльвасъ. Испанскія войска, по видимому, намѣрены преимущественно овладѣть всѣми португальскими крѣпостями.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 28 Іюня.

Совѣтъ Народнаго Просвѣщенія издалъ недавно циркуляръ объ учрежденіи въ столицѣ и ея предмѣстіяхъ, училищъ, предназначаемыхъ для первоначального обученія дѣтей до двѣнадцатилѣтнаго возраста. Училища сіи будутъ раздѣлены на два разряда, а именно: на училища первоначальные (Мекіатиби-Сибіанъ), для дѣтей отъ 6-ти до 10-ти лѣтъ, и на училища среднія (Мекіатиби-Рюшдіє), для дѣтей отъ 10-ти до 12-ти лѣтъ. Всѣмъ отцамъ семействъ, къ какому бы сословію они ни принадлежали, не исключая и самыхъ бѣдныхъ, предписано, подъ опасеніемъ уплаты пеніи, посыпать своихъ дѣтей въ первоначальный училище, начиная съ шестилѣтнаго возраста; тамъ будутъ даже принимать дѣтей 4-хъ и 5-ти лѣтъ, и условія приема облегчены для всѣхъ родителей уничтоженiemъ всѣхъ издережекъ, которыя они обвязаны были доселе пести для этой цѣли. Не прежде какъ по окончаніи учения въ среднихъ училищахъ, мальчики будутъ допускаться въ высшія специальныя заведенія: военные, морскія и другія, или же могутъ заниматься науками, преподаваемыми въ разныхъ мечетяхъ. Подробная программа курса наукъ и правила надзора опредѣлены въ то же время для помянутыхъ школъ.

Dnia 29 czerwca.

Od trzech dni Królowa nie ukazuje się już nigdzie w towarzystwie teścia swego i jego córki. Samo jeździ po wozem i konno, a do teatru i na walki byków towarzyszą jedy tylko Koniuszy i lokaje. Wczoraj oświadczenie Infanta Don Franciszkowi, aby z całą familią opuścić pałac królewski, w którym mieszkał od powrotu Królowej z Aranjuez, i aby zajął znów mały pałac Buen Retiro, dopóki nie zostanie rozstrzygnięta kwestya, czy ma opuścić Hiszpanię lub tylko stolicę — Rozporządzenie to wydane zostało przez samą Królowę, na wniosek Mistrów, i ma się uważać jako ukaranie Infanta, podług słów gazety rządowej. W mieszkaniu bowiem jego, stojącym się z apartamentami Królowej, odbywały się posiedzenia towarzystwa tajnego, mającego na celu skonieć Królowę, aby mianowała ministerstwo czysto demokratyczne. Szczegóły tego wypadku nie są jeszcze całkiem wiadome, to tylko pewna, że sama Królowa odkryta Ministerem wszystko, a ci zalecili jak najspieszniejsze usunięcie Infanta z bliskości Królowej. Tym sposobem Królowa widzi się teraz hye rozwłączoną ze wszystkimi członkami familii swojej, że zaś Król ciągle się wzbrania mieszkać razem z małżonką, a odosobnione jej stanowisko daje powód do ubliżających tłumaczeń; przeto zapewne Królowa Krystyna, korzystając z tego pozoru, powróci znów do swej córki dla pojednania jedy z Królem,

— Przeszlej noc, jako w wigilię uroczystoœi św. Piotra i Pawła, lud Madrycki oddawał się w Prado zabawom tanca i innym odurzającym uciechom. O godzinie 1 po północy przybyła tamże Królowa, bez żadnego orszaku, w otwartym pojeździe, i powróciła do pałacu o godzinie 3.

— W Katalonii, pod Pont de Armentera, przyszło d. 22 do zwawej potyczki pomiędzy 250 Karlistami a wojskiem rządowym. Pierwsi, według urzędowych doniesień, mieli 21 ludzi zabitych, ale tylko jeden z nich dostał się do niewoli. Stratę wojska rządowego podają na 7 zabitych a 14 ranionych.

— Z Walladolidu nadeszła wiadomość przez telegraf, że Jenerał Goucha posunął się d. 24 b. m. o milę już tylko od Oporto. Powstańcy coñęli się do miasta, nie stawiając żadnego oporu. Wojsku hiszpańskiemu dostarczają żywotni rzeką Duero. Portugalski Jenerał Vinhaes zajął d. 21 Eworę i znalazł tam pociąg artyleryi, który powstańcy prowadzili byli z Setubal. Dnia 22 zajęły wojska hiszpańskie małą pograniczną twierdę portugalską Mortao, a dnia 24 wieczorem, Jeneralny Kapitan Estramadury opuścił Badajoz z 2 batalionami, 1 półkiem jazdy i 8 działami, i wkroczył nazajutrz do Elyas. Zdaje się, że wojska hiszpańskie zamierzają przedwczystkiem zajęć wszystkie portugalskie warownie.

ТУРЦІЯ.

Konstantynopol, 28 czerwca.

Rada oświecenia narodowego ogłosiła niedawno okólnik o zaprowadzeniu w stolicy i jej przedmieściach szkoł, przeznaczonych dla elementarnej instrukcji dzieci do 12 lat wieku. Szkoly te będą rozdzielone na dwie klasy, to jest, na szkoły elementarne (Mekiatibi-Sibian) dla dzieci od 6–10 lat, i na szkoły średnie (Mekiatibi-Rünszdiye) dla dzieci od 10–12 lat. Wszystkim ojom rodzin, do jakiegokolwiek stanu należą, nie wyjmując najuboższych, zalecono, pod karą szafatu, posyłać swoje dzieci do szkół elementarnych, zaczynając od sześciu lat wieku; mogą nawet być przyjmowane i młodsze od 4 do 5 lat, a warunki przyjęcia są dostępne dla wszystkich rodziców, gdyż uchylono wszystkie koszty, jakie dotąd w tym względzie ponosiły muzy. Nie pierw jak po ukończeniu kursu nauk w średnich szkołach, dzieci będą przyjmowane do wyższych specjalnych zakładów, jako to, wojskowych, morskich i innych, lub też mogą oddać się naukom, wykładanym w różnych meczetach. Szczegółowy program kursu nauk, jako też ścisły tryb dozoru są jednocześnie dla rzeczników szkół przepisane.

— Английскими и американскими инженерами, которых турецкое правительство выписало сюда для того, чтобы поручить им управление различными фабриками и промышленными заведениями, основанными въ Санъ-Стефано и въ окрестностяхъ столицы, учреждено недавно въ Макрикеѣ, подъ покровительствомъ правительства, училище искусствъ и ремеселъ. Главные науки будутъ въ немъ преподаваемы господами Смитомъ и Девисомъ.

— Изъ Иерусалима отъ 26 Мая уведомляютъ, что назначенный тамошнимъ губернаторомъ Сарифъ-Мустафа-Паша имѣлъ 20 числа торжественный вѣзѣдъ въ городъ. Онъ извѣстенъ какъ человѣкъ образованный и благотворительный. Тотчасъ по прибытии своемъ сдѣлалъ онъ выгодный для жителей распоряженія; въ числѣ прочихъ понизилъ таксю на мясо. Прусский консулъ, посыпивъ новаго губернатора, нашелъ въ немъ человѣка съ обширными свѣдѣніями и весьма обходительного.

— По извѣстіямъ, полученнымъ изъ Курдистана, въ окрестностяхъ города Манъ, Курды нанесли значительное пораженіе турецкимъ войскамъ; говорятъ, что сіи послѣднія лишились 6,000 человѣкъ, но Порта и знать не хотеть о такомъ числѣ.

— На прошедшій недѣль громовой ударъ разразился надъ Султанкою мечетью Балзета; упавшими обломками убиты 2 чл. и несолько изувѣчены. Это уже третья мечеть поражается въ нынѣшнемъ году громомъ. Громъ разразился также и надъ другими правительственные зданіями, а именно: надъ султанкою резиденціею въ Чираганѣ, Адріаопольскими воротами, артиллерійскими казармами въ предмѣстіи Иеры и т. д. На Турковъ, и даже на Султана это произвело немаловажное впечатлѣніе; они этотъ случай считаютъ дурнымъ предзнаменованіемъ.

Сѣв. АМЕР. Соed. Штаты.

Нью-Йоркъ, 15 Іюня.

Мы получили здѣсь дальнѣйшій извѣстія съ театра военныхъ дѣйствій. 25-го Мая въ Вера-Круцѣ ничего нового незнали объ арміи генерала Скотта; говорили однако, что американская войска двинулись изъ Нуэблы въ Мексику. Сантана 19 Мая совершилъ вѣзѣдъ въ Мексику, для принятия должности президента, оставивъ главное начальство надъ арміею. Народъ принялъ его весьма нерадушно. Думаютъ, что Геррера, другъ мира, будетъ избранъ президентомъ. Некоторые письма сообщаютъ, будто бы этотъ выборъ уже состоялся. Сантана обнародовалъ отчетъ о своихъ дѣйствіяхъ на востокѣ; онъ превозноситъ въ немъ свои дѣла, но мало говоритъ о будущемъ. Манифестъ Сантаны къ народу имѣлъ быть обнародованъ 20 числа. Мексиканское правительство разсуждало о мѣрахъ освобожденія американскихъ плѣнниковъ, находящихся въ столицѣ. Объ укрѣпленіи столицы граждane вовсе не думаютъ. Ежедневно ожидали выхода изъ столицы генерала Витторія съ отрядомъ въ 5,000 чл., для соединенія съ войсками Сантаны.

— Эскадра, состоящая изъ 6 американскихъ кораблей, 28 Апрѣля находилась въ виду Мацатлена; намѣрены были высадить на берегъ 1,000 чл., для занятія сего города. Равно и Санъ-Блаской гавани угрожаетъ американскія эскадра; войска намѣревались выйти на берегъ и также овладѣть симъ городомъ.

— По письмамъ изъ Монтерея отъ 25 Мая, генераль Тайлоръ готовился къ походу противъ Санъ-Луи, гдѣ надѣлились дать сраженіе, которое будетъ вѣро рѣшительнымъ.

— Но слѣднія извѣстія изъ Вера-Круца отъ 1 Июня сообщаютъ, что Сантана добровольно отказался отъ званія президента; въ слѣдствіе сего возникла надежда на скорое наступленіе мира.

— Городъ Вера-Круцъ уже поправляется послѣ блокированія; жители возвратились, разрушенные дома исправлены, улицы очищены, лавки открыты и дѣятельность въ гавани начала оживляться.

— Angielscy i amerykańscy inżynierowie, których rząd turecki sprowadził tutaj, w tym celu, aby im poruczyć zarząd różnych fabryk i zakładów przemysłowych zaprowadzonych w St. Stefano i w okolicach stolicy, założyli niedawno w Makrykeju, pod opieką rządu, szkołę kursztów i rzemiosł. Główne nauki będą w tej szkole wykładowane przez P. Smith i Davis.

— Donoszą z Jerozolimy, pod dniem 26-m maja, że 20-go odprawił tamże wjazd uroczysty nowo mianowany Basza Sarif-Mustafa, który ma być świętym i dobroczynnym mężem. Jakoż zaraz po przybyciu poczynił korzystne dla mieszkańców zmiany, a między innymi zniżył taxę mięsa. Konsul Pruski odwiedził go natychmiast i znalazł w nim męża, pełnego wiadomości i nader przyjemnego w stosunkach towarzyskich.

— Według wiadomości otrzymanych z Kurdystanu, w okolicach m. Wan zadali Kurdowie znaczna klęskę wojsku sultańskiemu; mówią o stracie 6,000 ludzi, ale Porta o takię liczbę ani wiedzieć nie chce.

— Przesz³ego tygodnia uderzył piorun w minaret meczetu Sultana Baçazyda; spadające gruzy zabiły dwóch ludzi i ranili kilku. Jesteż już trzeci meczet, w tym roku piorunem ugodzony. W kilka takie innych gmachów rządowych uderzył piorun, jako to: w rezydencji Sultana w Czyragan, w bramie Adryanopolskiej, w koszary artylerii za przedmieściem Pera i t. d. Na Turcach, a nawet na Sultanie, sprawiło to niemałe wrażenie; uważają to bowiem za złą przepowiednię.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

New-York, 15 czerwca.

Otrzymaliśmy tu dalsze wiadomości z widowni wojny. Dnia 25 maja nie wiedziano w Vera-Cruz nie nowego o armtii Jenerała Scott; głoszono jednak, że wojska amerykańskie wyruszyły z Puebla na Meksyk. Santana odbył dnia 19 maja wjazd do Meksyku, dla objęcia obowiązków Prezydenta, porzucawszy naoczne dowództwo armii na Wschodzie. Ale lud przyjął go bardzo nieprzychylnie, i sądzą, że Herrera, stronnik pokoju, będzie Prezydentem obrany. Według niektórych podań, wybór ten już nastąpił. Santana ogłosił report o swoich działaniach na Wschodzie, w którym wslawia bardzo czyny swoje, ale ta razą mało już mówi o przyszłości. Manifest Santany do narodu miał być ogłoszony d. 20. Rząd meksykański prze myślał o środkach uwolnienia jeńców amerykańskich, znajdujących się w stolicy. Oufortyskowaniu jedy nie myślą wecale. Codziennie spodziewano się wyjścia Jenerała Vittoria ze stolicy z 5,000 wojska, dla połączenia się z wojkiem Santany.

— Eskadra z 6 amerykańskich okrętów złożona, stała d. 28 kwietnia pod Mazatlan; tysiąc ludzi wylądować miało dla zajęcia tego miasta. Także port San Blas zagrożony był przez eskadrę amerykańską; wojsko miało wysiąść też na ląd i miasto to podobnie zająć.

— Według listów z Monterey z dnia 25 maja, Jenerał Taylor gotował się do ruszenia na San-Luis, gdzie spodziewano się stoczyć walną bitwę, która zapewne będzie stanowczą.

— Ostatnie wiadomości z Vera-Cruz z dnia 1 Czerwca donoszą, że Santa-Anna zrzekł się dobrowolnie prezydentostwa; w skutku tego oddawano się nadzieję, że wkrótce pokój nastąpi.

— Miasto Vera-Cruz przychodzi już do siebie po skutkach blokady: mieszkańcy powrócili, zburzone domy odbudowały się, ulice oczyszczeno, sklepy pootwieradlo, i wszelka czynność portu morskiego zaczęła się rozwijać na nowo.

Июль 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухинъ.

ВІЛЬНА, въ Тип. Ф. Гліксберга—Печ. позвол. 11-го